

Spis treści

Wstęp	9
-------	---

Rozdział 1

Zagadnienia teoretyczne	11
1.1. Geografia rolnictwa w systemie nauk geograficznych	11
1.2. Geografia rolnictwa w Polsce	13
1.2.1. Rozwój geografii rolnictwa	13
1.2.2. Tematyka badań geografii rolnictwa	15
1.2.3. Główne ośrodki naukowe geografii rolnictwa	17
1.3. Osiągnięcia metodyczne polskiej geografii rolnictwa	23
1.3.1. Zdjęcie użytkowania ziemi	24
1.3.2. Kierunki rolniczego użytkowania ziemi	26
1.3.3. Typologia rolnictwa	28

Rozdział 2

Przyrodnicze i pozaprzyrodnicze podstawy gospodarki rolnej	32
2.1. Warunki glebowe	33
2.1.1. Klasyfikacja gleb i ich rozmieszczenie	33
2.1.2. Charakterystyka przydatności rolniczej gleb	37
2.2. Wpływ warunków klimatycznych na gospodarkę rolną	41

2.2.1. Czynniki klimatyczne kształtujące gospodarkę rolną	41
2.2.2. Wpływ zmian klimatycznych na rolnictwo	46
2.3. Rzeźba terenu a rolnictwo	51
2.4. Zróżnicowanie przestrzenne jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej	53
2.5. Wpływ rolnictwa na zmiany w środowisku przyrodniczym	56
2.6. Pozaprzyrodnicze uwarunkowania rolnictwa	58
2.7. Miejsce rolnictwa w gospodarce narodowej	62

Rozdział 3

Historia rozwoju gospodarki rolnej w Polsce 64

3.1. Okres przedfeudalny	64
3.2. Gospodarka feudalna do XV w.	66
3.3. Okres gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej	71
3.4. Gospodarka rolna w okresie zaborów	75
3.5. Rolnictwo w okresie międzywojennym	82
3.6. Okres gospodarki socjalistycznej	86
3.7. Rolnictwo w okresie transformacji gospodarczej i pierwszych lat człon- kostwa w Unii Europejskiej	92

Rozdział 4

Struktura przestrzenna rolnictwa 95

4.1. Struktura własnościowa i wielkościowa gospodarstw rolnych	95
4.1.1. Struktura i formy własności	95
4.1.2. Struktura gospodarstw rolnych według wielkości	104
4.2. Ludność rolnicza	111
4.2.1. Liczba i rozmieszczenie ludności rolniczej	111
4.2.2. Zatrudnienie w rolnictwie	112
4.2.3. Wykształcenie ludności rolniczej	116
4.3. Środki produkcji w rolnictwie	119
4.3.1. Ciągniki, maszyny i urządzenia rolnicze	119
4.3.2. Nawożenie gruntów i ochrona roślin	123
4.3.3. Inne środki produkcji	128
4.4. Rolnicze użytkowanie ziemi	128
4.4.1. Ogólna charakterystyka rolniczego użytkowania ziemi	128
4.4.2. Grunty orne i rozmieszczenie upraw	133
4.4.3. Uprawy trwałe	152
4.4.4. Użytki zielone	157

4.5. Chów zwierząt gospodarskich	160
4.5.1. Pogłowie i struktura zwierząt gospodarskich	160
4.5.2. Chów bydła	164
4.5.3. Chów trzody chlewnej	170
4.5.4. Chów innych zwierząt gospodarskich	173
4.6. Produkcja rolnictwa	178
4.7. Obszary problemowe rolnictwa	186
4.7.1. Rolnicze obszary opóźnione w rozwoju	187
4.7.2. Obszary rezerw produkcyjnych	189
4.7.3. Obszary niekorzystnych warunków przyrodniczych dla produkcji rolniczej	191
4.7.4. Obszary konfliktów	193
4.8. Nauka, szkolnictwo i doradztwo rolnicze	194
4.9. Państwowe organizacje rolnicze	195
4.10. Regiony rolnicze Polski	196

Rozdział 5

Współczesne procesy i zjawiska społeczno-gospodarcze w rolnictwie Polski

5.1. Polityka rolna państwa i Unii Europejskiej	203
5.2. Nowe kierunki rozwoju w gospodarce rolnej	210
5.3. Rozwój alternatywnych źródeł dochodów gospodarstw rolnych	216
5.4. Agroturystyka	223
5.5. Rolnictwo polskie na tle rolnictwa Unii Europejskiej	228
Zakończenie	235
Literatura	237
Indeks	244